

Miniony rok w Teatrze Rozbark

Intensywnie, twórczo, rozwojowo. Tak wyglądał miniony rok w Teatrze Rozbark! Poniżej krótkie podsumowanie działań Teatru na polu artystycznym, edukacyjnym i społecznym w 2021 roku. Kolejny rok szykuje bowiem jeszcze większe wyzwania i nowe projekty.

REPERTUAR I PRACA ZESPOŁOWA

W minionym roku uruchomiliśmy innowacyjny, **pierwszy w Polsce, program stażowy dla twórców tańca**, umożliwiający roczny płatny staż w miejskiej instytucji kultury. Uruchamiając „Teren Tańca” wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu chcieliśmy stworzyć przede wszystkim atrakcyjną stażową ofertę dla absolwentów (do 30. roku życia) Akademii Sztuk Teatralnych Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu w zawodzie aktor-tancerz. Dzięki audycji do zespołu dołączyli: **Julia Lewandowska, Szymon Michlewicz-Sowa, Łukasz Szleszyński, Daniel Zych**. Oprócz możliwości regularnej pracy artystycznej (zarówno w realizacji produkcji będących w stałym repertuarze teatru, jak i działań projektowych), stażyści odbyli również szereg specjalistycznych szkoleń, jak również mieli możliwość zainicjowania własnych projektów (także edukacyjnych czy społecznych). Jest to pierwszy taki projekt w Polsce, który oprócz wsparcia zawodowego dla lokalnej społeczności tańca, wpłynął też na zbudowanie w teatrze dynamicznego środowiska pracy, opartego na wymianie doświadczeń między członkami stałego zespołu oraz stażystami. Nowy Rok rozpoczął się mocnym akcentem, polegającym na stopniowej zmianie modelu pracy zespołu i wdrażaniu nowych rozwiązań organizacyjnych.

W ubiegłym roku repertuar Teatru wzbogacił się o dwie główne premiery przygotowane przez Zespół artystyczny: ***Policzalni*, koncepcja, choreografia i reżyseria: Anna Piotrowska** (26 września, w koprodukcji z **Teatrem Zawirowania**) oraz ***Szekspir: makieta*, koncepcja: kolektyw dziewczynski blisko – Mira Mańka/Anna Rogóż, zespół aktorski i muzyka Karol Osman** (5 września). Obie wpisywały się w nowy sezon artystyczny 2021/2022 pod hasłem ***Czas ryby***. Abstrakcyjna metafora odwołuje się do próby zdefiniowania, czym jest niezależny głos artysty i odwaga sceniczna, jak badać potrzeby ekspresji twórców i widzów, oraz w jaki sposób poprzez sztukę teatru i tańca dać znać, że „mamy głos”. Zarówno ***Policzalni***, jak i ***Szekspir: makieta*** to próby podejmowania tematów bliskich widzom, choć przedstawionych językiem teatralnego eksperymentu, dzięki sięganiu do silnie nacechowanych emocjonalnie środków i śmiałych rozwiązań scenicznych. Dzięki temu tematy uniwersalne, jak miłosne rozterki bohaterów Szekspira zinterpretowane przez perspektywę dzisiejszych 20- i 30-latków, czy problem zagubienia człowieka w świecie powtarzalnych schematów i trwania w kompulsywnej kalkulacji czasu, mogą być zaprezentowane widzowi w oryginalnej i stymulującej wrażliwość odsłonie. ***Czas ryby*** to dla nas czas odważnego stawiania pytań – zarówno sobie, jak i widzom.

Poza premierowymi spektaklami w repertuarze 2021 roku kontynuowane były również grania spektakli Zespołu w reżyserii Dyrektora artystycznej, Anny Piotrowskiej (***Gemini tryptyk, Propaganda. ucieleśnienie, Out of Structure***). Artyści teatru zorganizowali też kilka

interdyscyplinarnych wydarzeń takich jak: **C z a s R y b y - performans** w wykonaniu tancerzy Teatru Rozbark, wydarzenie **Wolność Kocham i Rozumiem!** (wernisaż wystawy zbiorowej - digital performance *Niczyje* oraz spektakl *Propaganda. Ucieleśnienie* reż. i chor. Anna Piotrowska), czy **koncert Daniela Zycha (DaNTE)**. Zaprezentowano również wydarzenie dla dzieci – spektakl **Bajlandia** – w reż. i w wykonaniu **Integracyjnego Teatru Tańca INTEGRA**, działającego przy Teatrze Rozbark. Grany był również spektakl **Czy mnie Kochacie?** w reż. Kamila Bończyka wyprodukowanego przez Fundację Wielki Człowiek.

Teatr wyprodukował również dwie produkcje **we współpracy z Wydziałem Teatru Tańca w Bytomiu** - spektakle dyplomowe studentów V i IV roku: **Flying fish** (chor. **Ferenc Fehér**, premiera 29.05.2021 r.) oraz **Mokosz** (chor. **Eryk Makohon**, premiera 19.10.2021 r.). Oba spektakle bazowały na choreografiach skomponowanych w oparciu o proces improwizacji. *Flying fish* w odniesieniu do obrazu ławicy ryb, zbiorowego transu i wzajemnej wymiany dzięki i zwierzęcej energii. *Mokosz* w odniesieniu do figury bogini Mokoszy - słowiańskiego archetypu kobiecej boskości, witalności i płodności, który rozwija się w szerszą dyskusję na temat współczesnego przenikania się pierwiastków anima/animus w szerokim kontekście społecznym i kulturowym. Kolejną koprodukcją był spektakl **Bilderzerstörer** (prod. **Yoshiko Waki, Rolf Baumgart**) z **PATHOS München**, z udziałem Alexeya Torgunakova i Piotra Mateusza Wacha. Teatr Rozbark wziął też udział w interdyscyplinarnym spektaklu „**Tryptyk Powstańczy – pamięć ziemi**” - dużej plenerowej produkcji Bytomskiego Centrum Kultury, łączącej działania najważniejszych instytucji muzyki i tańca na Śląsku w ramach Metropolitalnych Obchodów 100. rocznicy III Powstania Śląskiego.

Teatr Rozbark realizował również swoje stałe zadania impresaryjne, związane z promocją ciekawych i oryginalnych zjawisk teatru tańca z Polski i z zagranicy. Odbłyły się gościnne prezentacje spektakli: **Takarazuka Camp** (Krakowski Teatr Tańca, reż. i chor. Eryk Makohon), **Szekspir Reinkarnacje** (scenariusz i reżyseria: Adam Michał Pietrzak, Piotr Mateusz Wach), **Okruchy. Performans** (reż. i wyk. Monika Wachowicz), **TAB' Nowy Początek** (Sopocki Teatr Tańca; koncept, reżyseria, choreografia: Joanna M. Czajkowska), **Forbidden Paths** (Miskolc Ballet, chor. Garrett Smith), **Real Love** (choreografia: Daniel Abreau), **Trans_Miss(i)on** (Krakowskie Centrum Choreograficzne, choreografia: Iwona Olszowska, Ferenc Fehér) w ramach Polskiej Sieci Tańca oraz spektakle absolwentek WTT AST: **Nazwisko** (reż. Paulina Prokopiuk), **Polowanie na sarnę** (reż. A. Piotrowska, wyk. M. Kowalczyk).

Zespół Teatru Rozbark miał też w minionym roku okazję zaprezentować się wielokrotnie na scenach ogólnopolskich. Spektakl **Policzalni** wraz z cyklem warsztatów został zaprezentowany trzykrotnie w siedzibie partnera – Teatrze Tańca Zawieronia w ramach warszawskiej premiery. Spektakl **Szekspir: makietka. wszystko o miłości** był prezentowany premierowo na Festiwalu Szekspirowskim w Gdańskim, gdzie zdobył I Nagrodę Specjalną SzekspirOFF oraz Nagrodę Publiczności. Gościł również w programie krakowskiego Open Eyes Art Festiwal. Spektakl **Out of structure** (chor. Anna Piotrowska) został zaprezentowany we Wrocławiu w Centrum na Przedmieściu. Spektakl **Plateau** (M. Kuźmiński / P. Bargetto) w ramach programu NIMIT Scena dla Tańca zaprezentował się natomiast w Miejskim Domu Kultury Ratusz Zduńska Wola, Wałęckim Centrum Kultury i Nowosolskim Domu Kultury.

Nie można zapominać, iż teatr to także przestrzeń pracy całego zespołu, nie tylko jego artystycznej części. W ubiegłym roku udało nam się wdrożyć bardzo wiele nowych rozwiązań. Generalnej zmianie wizerunku uległa **przestrzeń Teatru** - zarówno scena (przemianowana oficjalnie na **Scenę Cechownia**), foyer dla widzów, jak i biura pracownicze i przestrzeń do pracy zespołowej. Wdrożyliśmy **nową identyfikację wizualną** – zmianie uległa strona internetowa, materiały informacyjne i materiały do promocji outdoor'owej. Rozpoczęliśmy też proces realnych **zmian w infrastrukturze budynku**, które w 2022 roku zaskutkują nowymi możliwościami organizacji wydarzeń.

PROJEKTY SPOŁECZNE I EDUKACJA

Teatr Rozbark niezmiennie realizuje też swoją misję społeczną, proponując nowe wydarzenia w odpowiedzi na potrzeby lokalne mieszkańców oraz środowiska tańca na Śląsku.

ŚLĄSKA INICJATYWA INTENC/sE to lokalne święto tańca, którego celem jest obserwacja, promocja i wspieranie najciekawszych zjawisk na niezależnej scenie śląskiego teatru tańca. Projekt zrealizowaliśmy w formule *open call*. Zaprezentowały się następujące zespoły i spektakle: **Teatr OdRuchu** (*Po drugiej stronie Wisły*), **Zokinazoli** (*Parówki rosną na drzewach*), **Poruszenie** (*Efekt motyla*), **Gliwicki Teatr Tańca** (*Przeptyw*) i **Teatr Tańca The Hoofers** (*2050*). Oprócz prezentacji odbyły się też rozmowy o tańcu z zaproszonymi kuratorami, którzy pełnili też funkcję jury. Główną nagrodę zdobyli artyści z zespołu **Zokinazoli**. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Taniec”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca. Jako partner w przedsięwzięciu Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca i British Council **Taniec i niepełnosprawność**, w Teatrze Rozbark zorganizowaliśmy nabór do udziału w laboratoriach tańca skierowanych do artystek i artystów z niepełnosprawnością i bez niepełnosprawności.

Jak co roku Teatr Rozbark zorganizował również (w ramach współpracy z eferte_ Fundacja Rozwoju Tańca) polskie eliminacje **Solo Duo Dance Festival**. Przegląd małych form choreograficznych jest jedną z ważniejszych platform promocji młodych twórców zarówno w skali kraju, jak i poza. Najlepsze choreografie otrzymują bowiem zaproszenia do prezentacji w Polsce (poprzez indywidualne zaproszenia członków jury, reprezentujących m.in. Festiwal Kalejdoskop w Białymstoku i Festiwal Mandala we Wrocławiu), jak i zaproszenie do prezentacji w międzynarodowym finale konkursu choreograficznego SoloDuo Dance Festival w Budapeszcie. Festiwal jest międzynarodową platformą małych form tańca współczesnego (Węgry, Polska, Czechy, Szwecja, Rosja, Portugalia, Francja, Holandia, Belgia, Niemcy, Meksyk, Korea, Izrael, Turcja, Austria). Festiwal wciąż się rozwija. Od kilku lat tworzone są półfinały (Polska, Czechy, Niemcy, Węgry). Celem konkursu jest pobudzenie kreatywności, poszukiwanie krótkich, nowych i ciekawych form tańca współczesnego, a także wspieranie roli i znaczenia choreografii.

W tym roku mieliśmy również okazję do wsparcia programowego **jubileuszowej 15. edycji Mandala Performance Festival z Wrocławia** i organizacji dwóch wydarzeń w Bytomiu. W programie znalazły się **OŚĆ!** performance na głos i ciało (Marta Wiśniewska i Małgorzata Haduch) oraz **GEMINI tryptyk** (reż. Anna Piotrowska).

Przez cały ubiegły rok odbywały się też **stałe zajęcia różnych stylów tańca i dziedzin pokrewnych**, dla różnych grup wiekowych: joga dance flow, street dance, hip-hop, zajęcia ogólnorozwojowe dla maluchów, taniec współczesny, tańce towarzyskie dla seniorów, improwizacja, zajęcia wokalnokompozytorskie i teatralnokompozytorskie). Dla dzieci i młodzieży, jak co roku, zrealizowano również cykl warsztatów w ramach akcji **Lato w mieście**.

Szczególnym wydarzeniem był projekt **Zarapuj mnie słunk**. Fundacja Żywego Słowa Skaczący Słoń z Zabrze w współpracy z Teatrem Rozbark od września do listopada zrealizował warsztaty artystyczne, w których wzięły udział wychowanki Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Radzionkowie. Zajęcia prowadzili stażyści Teatru, a w trakcie projektu doszło również do twórczej wymiany doświadczeń uczestników z grupą teatralną „Teatr po pracy” w Lublińcu oraz Grupą Śpiewaczą Magurzanie przy Zespole Regionalnym Magurzanie z Łodygowic. Celem projektu było stworzenie przestrzeni, w której uczestniczki z ośrodka mogły opowiedzieć swoje historie, wykorzystując język hip-hopu – przystępny, bliski miejskiej codzienności i dający dużo swobody w odkrywaniu własnej ekspresji. Podczas finału projektu w listopadzie nie trudno było zauważyć, jak trafny był to wybór.

Zarówno opiekuni ośrodka, jak i same uczestniczki podkreślały, w jak ważnym momencie projekt został zrealizowany. W okresie pandemii, nasilającym stres i poczucie alienacji, trudno było zapanować nad emocjami, a już z pewnością – wspierać działania grupowe. Dzięki temu procesowi powstał piękny i szczery efekt w postaci teledysku, krótkiego występu na żywo i zaszczepienia w uczestniczkach pasji do sztuki, która daje siłę do zmagania się z przeciwnościami. Partnerami Fundacji Żywego Słowa - Skaczący Słoń w realizacji projektu byli: Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark w Bytomiu, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie, Miejskie Centrum Kultury w Żywcu, Miejski Dom Kultury w Lublińcu oraz uczniowie klas technik przemysłu mody z bytomskiego Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu.

Teatr stara się też dbać o lokalną tradycję i włączenie wspomnień mieszkańców w życie Teatru. Zrealizowaliśmy ciekawe wydarzenie artystyczne pod nazwą **Rozbark. Nic się nie zmienia?** jako jedną z kolejnych odsłon cyklu „Tradycje Rozbarskie”. Tym razem był to teatralny spacer ul. Witczaka, oparty na opowieściach mieszkańców Bytomia i przedstawiony w dwóch językach polskich – tym, którym mówimy oraz w Polskim Języku Migowym, dając okazję do spotkania mieszkańców Bytomia – g/Głuchych i słyszących. Partnerami projektu byli: Fundacja Inkubator Teatralny i Projekt Migawki z Wrocławia (kurator projektu: Łukasz Wójtowicz; scenariusz i reżyseria: Grzegorz Grecas; scenariusz w PJM i ruch sceniczny: Madi Rostkowska; muzyka: Katarzyna Jackowska-Enemu; konsultacja merytoryczna: Leon Wostal). W obsadę artystyczną znaleźli się: Julia Lewandowska, Katarzyna Jackowska-Enemu, Madi Rostkowska, Szymon Michlewicz-Sowa, Daniel Zych. W grudniu odbył się również piękny wizualnie i dźwiękowo **koncert Bytomskiego Kolektywu Śpiewaczego** – nieformalnej grupy kobiet spotykających się regularnie m.in. w przestrzeniach Teatru Rozbark, zgłębiających tajniki śpiewu tradycyjnego (na koncercie można było usłyszeć głównie pieśni Polesia) pod kierownictwem Marleny Hermanowicz.

Przeprowadziliśmy też dla mieszkańców **konkurs „Rozbarczanie na starej fotografii”**, by odnaleźć najciekawsze zdjęcia przedstawiające dzielnicę Rozbark w Bytomiu, a także związanych z nią mieszkańców. Przedsięwzięcie zwińczyła wystawa fotograficzna. Pomysłodawcą konkursu i wystawy jest pan Leon Wostal - kolekcjoner pamiątek z Piekar Śląskich, pasjonat historii i współautor publikacji o historii lokalnej i regionalnej. Konkurs został zrealizowany w ramach projektu „Tradycje Rozbarskie - Kontynuacja 2021”, finansowanego ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”. W listopadzie odbył się również finał projektu **„Tradycje Rozbarskie 2021”**, podczas którego na scenie wystąpiły grupy młodzieżowe, które pracowały przez ostatnie miesiące pod opieką artystów Teatru Rozbark: **PLATZ** (pod opieką artystyczną Joanny Brodnyk i Katarzyny Ziolo), **INTEGRA OZAMI PRZESZŁOŚCI** (w wykonaniu zespołu Teatr Integra), **BYDA MIOŁ ŻYC - TO BYDA ŻYŁ...** (pod opieką artystyczną Kamila Bończyka). Tematem realizowanych cykli warsztatów teatralnych i tanecznych była historia i tradycja lokalna z perspektywy Rozbarku, Bytomia, Górnego Śląska. Odbyły się też gościnne wydarzenia wspierające inne obszary rozwoju miasta, m.in. 15. Otwarta Konferencja Ekologiczna **Miasto zielone-Miasto zdrowe**, poświęcona problematyce podniesienia świadomości w zakresie roli środowiska przyrodniczego w mieście dla jakości życia. Jak co roku, Teatr Rozbark celebrował również ważne święta tańca i teatru. W ramach **Międzynarodowego Dnia Tańca** artyści Teatru zaprezentowali premierowo filmową impresję **apocalyptic trial**, stworzoną specjalnie na tę okazję. Natomiast w **11. Noc Teatrów Metropolii** w Teatrze Rozbark zaprezentowaliśmy spektakl **GEMINI tryptyk** i przeprowadziliśmy warsztaty.

Ale działania społeczne to również wspieranie działań, które rozwijają innych twórców lub dają okazję do dyskusji nad ich działalnością. Jako gospodarze w dnach 18-25 lipca 2021 r. gościliśmy międzynarodowe szkolenia pod szyldem **Social Arts Hub** - projektu, którego celem jest rozwój kompetencji do realizacji teatralnych projektów artystycznych zaangażowanych społecznie.

Uczestnikami projektu byli animatorzy kultury, wolontariusze, studenci i artyści z 5 krajów: Niemiec, Grecji, Włoch, Portugalii i Polski. W programie znalazły się m.in. warsztaty improwizacji teatralnej, metoda Teatru Chorea, warsztaty tańca i ruchu oraz spotkania z lokalnymi aktywistami społecznymi. Social Arts Hub jest wieloletnim projektem partnerstwa na rzecz rozwoju kompetencji kadr kultury i edukacji do pracy kulturalno-społecznej oraz wsparcia osób o niskich kwalifikacjach pozostających bez pracy, realizowanym w latach 2019-2022. Polega on na realizacji 5 szkoleń tematycznych w 5 krajach organizacji partnerskich, wsparciu partnerów projektu oraz prowadzeniu przez nich działań na szczeblu lokalnym. Uczestnikami sieci są organizacje partnerskie: z Niemiec (Landesmusicakademie z Berlina), Portugalii (Stowarzyszenie Novo Mundo z Lizbony, Stowarzyszenie AlbegAR-TE z Albegaria-a-Velha), Grecji (Stowarzyszenie United Societies of Balkans z Tesalonik, Stowarzyszenie Areadne z Kalamaty), Włoch (Przedsiębiorstwo społeczne Immaginario z Benevento) i Polski (Fundacja Sztuka Nauki z Lublina, Stowarzyszenie Youth Support Center z Wrocławia i Teatr Rozbark z Bytomia). Projekt jest współfinansowany ze środków programu Unii Europejskiej Erasmus+. Drugą ciekawą inicjatywą było wsparcie projektu **Short Stories. Powrót** (producent: M for Culture Foundation; kKuratorki: Aleksandra Machnik, Sonia Nieśpiałowska-Owczarek). To wyjątkowe, kilkudniowe wydarzenie dedykowane było początkom historii Śląskiego Teatru Tańca. Po trzydziestu latach w Bytomiu spotkały się tancerki i tancerze pierwszego składu ŚTT – Anna Krysiak, Agnieszka Noster, Magdalena Sokołowska, Beata Wojciechowska, Wojciech Mochnej, Andrzej Morawiec, Mariusz Olszewski, Krzysztof Sołek, Grzegorz Urbańczyk, Marek Wasążnik oraz gościnnie Iwona Olszowska. Artyści przybyli do Bytomia, z Tel Avivu, Minneapolis, Los Angeles, Calgary, Katowic, Krakowa, Warszawy, Poznania i Gdańska. Było to nie tylko pierwsze od trzech dekad spotkanie w tym gronie, ale też wspólne próby i działania sceniczne, którego punktem wyjścia był spektakl *Short Stories*. Partnerem projektu było również Bytomskie Centrum Kultury – Becek, w którym odbyła się część wydarzeń.

Rok 2021 choć trudny organizacyjnie z uwagi na obostrzenia pandemiczne, potwierdził, że siła zaangażowania w zmiany i wiara w nowe pomysły zawsze procentuje. Już teraz gorąco zapraszamy do śledzenia nowości w Teatrze Rozbark!

Materiały prasowe Teatru Rozbark